

WYDZIAŁ ZAMIEJSCOWY W SULECHOWIE

Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń
Agrotechnicznych Sp. z o.o. na Kongresie
Gospodarczym *Lubuskie'2018*

W dniach 11-13 października 2018 r. w Parku NT UZ odbył się Kongres Gospodarczy Lubuskie 2018 organizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego. Część tego wydarzenia współrealizowała spółka Uniwersytetu Zielonogórskiego - 12 października br. na terenie Lubuskiego Ośrodka Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych Sp. z o.o. w Kalsku odbyła się debata na temat produkcji i badania żywności. Mieliliśmy zaszczyt gości specjalistów w danej tematyce, którzy odpowiadali na pytania producentów żywności w dwóch panelach: *Współczesne wyzwania producentów żywności* oraz *Nowoczesne trendy w produkcji żywności*. Całe wydarzenie poprowadziła Agnieszka Cegielska.

Równocześnie 12 października na terenie Lubuskiego Centrum Winiarstwa w Zaborze, Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych Sp. z o.o. zrealizował debatę poświęconą tematyce wina. Nie obyło się bez wielu pytań od zgromadzonych gości. Na każde z nich mogli odpowiedzieć specjaliści z dziedziny winiarstwa. Całość wydarzenia została podzielona na dwa panele o tematyce: *Winiarstwo sposobem na biznes* i *Współczesne trendy winiarskie*. Prowadzącym był Robert Makłowicz.

13 października na terenie Lubuskiego Ośrodka Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych Sp. z o.o. w Kalsku odbyły się Targi Zdrowej Żywności. Zaproszeni przedstawiciele różnych rodzajów aktywności fizycznej promowali zdrowy styl życia. Podczas Targów odbyły się prezentacje i degustacje: produktów tradycyjnych i regionalnych, żywności pochodzącej z upraw ekologicznych, wysokiej jakości miodów, wina, ekologicznych wyrobów mięsnych i wędlin, nabiału. Można było skorzystać z porad dietetyków, w tym także specjalistów z Instytutu Nauk o Żywności i Agrotechniki WZS UZ. Dodatkowo promowano aktywność fizyczną u najmłodszych - były kolorowe tory przeszkód i dmuchane zamki. Animacje dla dzieci poprowadziły studentki z Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii Uniwersytetu

FOT: WYDZIAŁU

Zielonogórskiego. Dla miłośników fitness odbyły się warsztaty z Ewą Chodakowską.

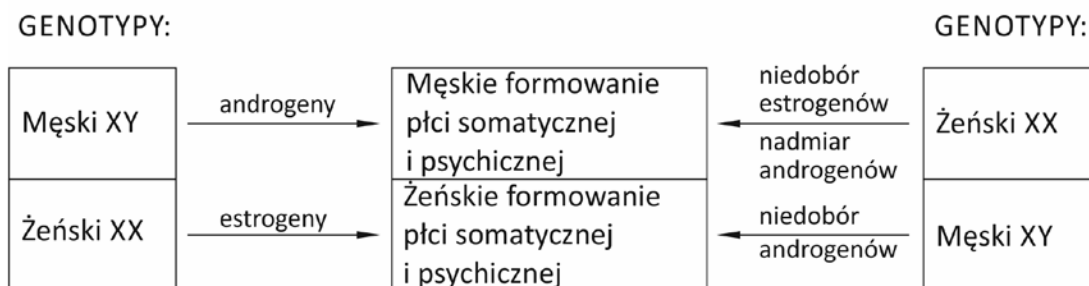
Justyna Korycka

REDAKCJA OTRZYMAŁA

PROBLEMY Z WYBOREM PŁCI METRYKALNEJ DZIECKA

W momencie urodzenia dziecka dokonuje się wyboru płci metrykalnej (socjalnej) na podstawie cech narządów płciowych zewnętrznych (płeć somatyczna). W pewnej, niewielkiej liczbie przypadków może być to trudne, a nawet błędne, co koryguje się po pewnym czasie. Niekiedy silne wydzielanie hormonów (androgenów) matki przed urodzeniem może powodować to, że wargi sromowe noworodków żeńskich mogą przypominać narządy płciowe męskie - prą-

cie. Niemiecki Trybunał Konstytucyjny niedawno zdecydował o wprowadzeniu do rejestru urodzin dziecka możliwość wyboru płci metrykalnej męskiej, żeńskiej oraz „trzeciej płci”. Nie wyjaśniono jednak tego terminu i dla mnie jest to pytanie, na które nie potrafię dać pewnej odpowiedzi. Poruszam ten problem dlatego, że antropolog i teolog z Niemiec zwrócił się do mnie słowami, że będzie wdzięczny jeśli odniosę się do tej kwestii. Jeśli brak jest komentarzy ze stro-

ny ustawodawców projektu wprowadzenia trzeciej płci, to moje odniesienie się do problemu może być jedynie w formie przypuszczeń. Być może, że miano tu na myśli przypadki hermafrodytyzmu co jest u człowieka rzadkie, a u takich osób stwierdza się jądra i jajniki. Jest też pseudohermafrodytyzm - typu męskiego, co przejawia się obecnością jąder oraz typu żeńskiego, gdy występują jajniki, ale zewnętrzne narządy płciowe podobne są do męskich - przypominają prącie. Nadmierne wydzielanie przez ciężarne kobiety przed porodem androgenów może powodować wystąpienie u noworodka zespołu androgenitalnego (ASG) czyli nadnerczowo-płciowego. Noworodki genetycznie żeńskie mogą mieć cechy somatyczne przesunięte w kierunku męskim. Nadmierny rozwój łechtaczki przybiera formę prącia, może też rozwijać się moszna (bez jąder). Tak więc trudne może być określenie płci biologicznej. Jeśli zespół nadnerczowo-płciowy (ASG) działa na płód męski, to nasila on męskość cech biologicznych i psychicznych (skłonność do agresji). Wadą genetyczną u mężczyzn może być nadwrażliwość na androgeny (częsta na Dominikanie). U płodów kształtuje to męskie narządy płciowe wewnętrzne, lecz żeńskie narządy zewnętrzne. Osobnicy z tą nadwrażliwością mają fenotyp żeński i żeński typ osobowości. Różnorodne problemy płci dotyczą jednak i ludzi dorosłych. Można tu zaliczyć transwestytyzm - chęć upodobniania się względem i formami zachowań do osób przeciwnej płci.

Poważniejszą i cięższą formą jest transseksualizm. Tutaj osoby z tą przypadłością dążą do zmiany płci biologicznej poprzez kuracje hormonalne, a następnie zabiegi chirurgiczne - u mężczyzn wytworzenie pochwy, u kobiet prącia. Transseksualizm przejawia się po okresie dojrzewania i jest pytanie o to, czy ma podłoże genetyczne. Osobiście, pracując w Uniwersytecie Łódzkim, współpracowałem z Kliniką Chirurgii Plastycznej, w której dokonywano zmiany płci. Z moich badań

wynikało, że osoby transseksualne mają pewne przesunięcia budowy somatycznej w kierunku płci oczekiwanej. Może to sugerować podłoże genetyczne tego zaburzenia. Miałem tam również do czynienia z osobami fenotypowo męskimi o genotypie żeńskim i odwrotnie - kobiet o genotypie męskim. Fakty takie winny pozostawać tajemnicą. Polska sprinterka - Ewa Kłobukowska - była genetycznie mężczyzną, a wyjawienie tego faktu było traumatyczne dla jej dalszego życia.

Warto tu przypomnieć, że pojęcie płci nie jest jednorodne. Wyróżnia się płęć chromosomalną, genetyczną, gonadną, hormonalną, somatyczną i psychiczną oraz społeczną - metrykalną. Brak zgodności kryteriów określających płęć powoduje zaburzenie płci, które na ogół udaje się korygować. Nie ma miejsca w tym krótkim opracowaniu na szczegółowe omówienie problemów płci. Zwolennicy doktryny gender proponują dokonywanie wyboru płci przez dziecko w wieku przedszkolnym, a więc można zapytać o to, czy przed takim wyborem należy noworodkowi wpisać „trzecia płeć”? Jako antropolog zajmujący się ontogenezą człowieka mogę stwierdzić, że ów termin też pasuje do wieku starczego, do sędziwości, która w zakresie cech fizycznych, sprawnościowych czy fizjologicznych zniża dymorfizm. Nie chcę też wnikać w istotę i zmienność właściwości płci u osób z anomaliami chromosomalnymi, np. zespół Klinefelta czy Turnera itp., które mogą być przyczyną niemożności ustalenia płci genetycznej. Chętnym zapoznania się z tymi problemami można polecić podręczniki seksuologii, położnictwa, antropologii czy artykułów na ten temat. Sam opisywałem te problemy i mogę polecić: 1. Malinowski A., 2013 „Płeć i Seksualność Człowieka” Wych. Fizyczne i Zdrowotne nr 8. 2. Malinowski A. i wsp. 2014, Antropologia dla Pedagogów, Uniwersytet Zielonogórski. Kończąc krótkie refleksje na temat „trzeciej płci” pragnę przypomnieć wiersz lek. med. Ryszarda Krawca z 2013 r.

*Zamierzam teraz zabrać głos
W sprawie zgoła nie banalnej.
Na wstępie cieszę się, że rodzice i los
Nie dali mi szansy wyboru seksualnej tożsamości płci.
Bo genderowcy twierdzą, że płeć to wynik wyboru i kultury,
Czyli że dziewczynki i chłopcy
To nie wynik chromosomalnego wzoru, miłości, a chciejstwa wychowawców
(dla których płeć i orientacja jest obojętna).
Ta teoria zyskuje fanów i wyznawców -
przeciwników rodzicielskiego piętna takiego,
w którym płeć jest oczekiwana, choć wiem, że co Bóg da - to się ochrzci,
cudu osobistego tworzenia i przekazywania owocu i tajemnicy rodzicielskiej miłości.
Choć płeć dziecka (nie z wyboru gender) jest jak w algebrze „X” lub „Y” niewiadoma,
na wstępie jednak z zapisu DNA się bierze i kombinacji w tych właśnie chromosomach,
jednak zgadzam się gender i chcę to zaznaczyć, że działaniem z zewnątrz
wszystko można skrzywić, przekreślić i wypaczyć.*

prof. zw. Andrzej Malinowski
Senior Instytutu Antropologii UAM